

**Romanje po poteh sv.
Janeza Pavla II. in sv.
Favstine Kowalske**

27.4.2016 - 1.5.2016

Katja – 00386 31 748 387

Andreja – 00386 40 244 657

Prenočišče na Slovaškem:

Penzión Malá Fatra, Družstevná 176, 013 06 Terchová

Tel.: 00421 41 5695 413

GSM: 00421 903 522 710, 00421 903 522 389

Prenočišče v Krakovu:

Hotel Optima, Malborska 65, 30646 Krakow

Tel.: 0048 12 655 17 49

Prenočišče v Olomucu:

Sadové nám. 152/39, Olomouc - Svatý Kopeček, 779 00

Tel.: 00420 585 385 465

GSM: 00420 608 034 944

Sv. Janez Pavel II.

Papež Janez Pavel II. se je rodil 18. maja leta 1920 kot Karol Jozef Wojtyła v Wadowicach na Poljskem. 20. junija 1920 je bil krščen v domači župnijski cerkvi. Imel je še brata Edmunda in sestro Olgo. Olga je umrla kmalu po rojstvu, brat Edmund pa je doštudiral za zdravnika. Kljub zahtevnemu delu, ki ga je opravljal v otroški bolnišnici, je vedno našel čas za pogovor, nogomet ali izlet s svojim bratom Karolom.

Ko je bil Karol star devet let mu je umrla mama. Čeprav je Karol imel nanjo medle spomine, je bil prepričan, da je ona s svojim zgledom ogromno prispevala k njegovemu verskem življenju. Eden Karlovih prijateljev se spominja, da je njegova mama večkrat rekla: *»Boste videli, ko bo Karol odrastel, bo velik človek.«*

Karol je s strani svoje družine prejel veliko ljubezni in skrbi. Ko mu je pri dvanajstih letih umrl še brat zaradi okužbe s škrlatinko, je za zanj skrbel oče, ki je naredil vse, da bi Karol postal dober človek.

Poleg ljubeče vzgoje pa so na oblikovanje Karlovega značaja pomembno vplivale še tri inštitucije: cerkev, šola in gledališče.

CERKEV

"Z globoko hvaležnostjo objemam prag Božje hiše, župnijske cerkve v Wadowicach, kjer je krstilnica v kateri sem bil združen s Kristusom in sprejet v skupnost Cerkve. V tej cerkvi sem bil prvič pri spovedi in tu sem prejel svoje prvo sveto obhajilo. Tukaj sem bil ministrant. Tukaj sem se Bogu zahvalil za dar duhovništva in kot nadškof Krakova sem tu praznoval petindvajseto obletnico posvetitve v duhovništvo. Bog, delilec vsake milosti, ve, kaj je dobrota in kaj vse sem prejel od te cerkve in od te župnijske skupnosti. "

ŠOLA

Karol Wojtyła je najprej naredil štiri razrede osnovne šole, nato pa še osem let gimnazije v Wadowicah. Njegovi sošolci se ga spominjajo kot nadarjenega učenca in dobrega prijatelja, ki je bil vesel, če je lahko pomagal pri učenju. Ko je bil kot papež na obisku v Wadowicah, se je Janez Pavel II. zahvalil za šole, ki jih je tu obiskoval: *»Hvala Wadowice za te šole, v katerih sem prejel toliko svetlobe.«*

GLEDALIŠČE

O poljski literaturi ga je učil že njegov oče. Šola mu je omogočila, da je spoznal še klasično in svetovno literaturo. Kot študent gimnazije je igral Antigono, Balladyna in druge. Mieczysław Kotlarski pa ga je naučil edinstvenega deklamiranja poezije in drugih besedil.

Leta 1938 se je z očetom preselil v Krakov, kjer je študiral na Jagelonski univerzi. Ko so nemške okupacijske sile univerzo leta 1939 zaprle, se je za obdobje štirih let zaposlil. Najprej je delal v kamnolomu, nato pa v kemični tovarni Solvay, s čimer si je zaslužil sredstva za preživetje, obenem pa se je na ta način izognil deportaciji v Nemčijo.

Leta 1942 je v sebi prepoznal klic v duhovniški stan, zato je začel obiskovati predavanja v skrivnem bogoslovnem semenišču v Krakovu. V tistem času je bil tudi med pobudniki Rapsodijskega gledališča, ki je prav tako delovalo na skrivaj. Po končani vojni je študij do duhovniškega posvečenja, ki ga je prejel 1. novembra 1946 v Krakovu, nadaljeval v bogoslovnem semenišču in na teološki fakulteti jagelonske univerze.

Prijatelji iz študentskega doma so nekega dne na vrata Wojtyłove sobe obesili na roke napisan listič: **»Bodoči svetnik.«**

Celotno življenje Karola Wojtyły lahko beremo v luči tega predvidevajočega napisa. Njegova **simpatija**, **gorečnost molitve**, **spontanost pri popravljanju samega sebe** in **sposobnost za spletnje odnosov** niso bile zgolj preproste značilnosti medijske podobe, ampak pristne poteze njegove osebnosti.

Krščanstvo je bilo zanj konkretno izkustvo, iz mesa in kosti, iz mesa in kosti Jezusa Kristusa, ki je postal človek, da bi izkusil veselje in trpljenje človeštva.

Leta 1958 je z 38 leti postal najmlajši poljski škof, leta 1967 pa ga je takratni papež Pavel VI. posvetil v kardinala. Oktobra 1978 so ga po kratkem pontifikatu predhodnika Janeza Pavla I. izbrali za prvega neitalijanskega papeža po 455 letih.

eden njegovih najtesnejših prijateljev: »Najpomembnejši trenutki so razdeljeni v štiri faze. Prva faza je faza navdušenega pontifikata, papeža, ki hodi po novih poteh, ki pozna resničnost sveta, gre iz Vatikana, ima stike z vso Cerkvijo. Drugo fazo sestavljajo atentat, bolezn, trpljenje, okrevanje v bolnišnici, njegovo nošenje križa. Tretja faza je njegova prubitost na križ, ko je negiben in prisiljen na invalidski voziček. Četrta faza je bila njegova smrt, ki je imela velikonočno razsežnost in je sestavni del vsega njegovega življenja.«

Gotovo je, da je bil pontifikat Janeza Pavla II. v znamenju preloma s preteklostjo. Ta prelom je bil poudarjen takoj od začetka, ko je postavil pod vprašaj izročilo papeških grbov in se odločil, da bo ohranil tistega, ki ga je imel kot nadškof, z velikim križem na modrem polju in s črko M v spodnjem desnem kvadratu, kar simbolizira Marijo ob nogah križanega Jezusa. Strokovnjaki za heraldiko so bili zaprepadeni, vendar se ni dalo nič narediti. Papež ni maral niti upodobitve tiare nad grbom: kvečjemu je bil pripravljen tja postaviti mitro. Vendar je tukaj vztrajnosti urada s pošiljanjem številnih pripomb z zgodovinskimi in primernostnimi razlogi uspelo načeti Wojtylovo odločnost, da je privolil v uporabo tiare.

Gotovo je, da je bil pontifikat Janeza Pavla II. v znamenju preloma s preteklostjo. Ta prelom je bil poudarjen takoj od začetka, ko je postavil pod vprašaj izročilo papeških grbov in se odločil, da bo ohranil tistega, ki ga je imel kot nadškof. Strokovnjaki za heraldiko so bili zaprepadeni, vendar se ni dalo nič narediti.

Sredi devetdesetih let je po Vatikanu krožila šala: »Kakšna je razlika med Bogom in Janezom Pavlom II. ? Bog je povsod, papež pa je tam že bil.« Papež je opravil 146 apostolskih potovanj po Italiji in 104 v tujino. Bil je v 259 italijanskih mestih in v 131 neodvisnih državah.

Janez Pavel II. se ni bal potovanj tudi v nevarne predele sveta, kjer se vera na primer ni smela javno izražati. Rimska kurija tem potovanjem ni bila naklonjena. Potem ko je poslušal različna mnenja, je Wojtyła pometel z vsakim ugovorom: **»Državnega tajništva nimam zato, da mi pripoveduje, kakšni so problemi, ampak da jih rešuje.«** Nekoč je po zelo težki odločitvi za obisk komentiral: **»V Božjih rokah smo ... na srečo, kajti če bi bili v svojih, bi bili že izgubljeni.«**

Z namenom, da bi vernikom ponudil pisan mozaik vzorov za posnemanje, je Janez Pavel II. med svojim papeževanjem razglasil 483 svetnikov in 1345 blaženih. **Med tisoči Božjih žena in mož, ki jih je povzdignil v čast oltarja, mu je bil morda najbolj drag lik poljske redovnice Favstine Kowalske (1905-1938), apostolke pobožnosti Božjega usmiljenja.**

V zadnjem mesecu življenja Karola Wojtyła se je v vsej prosojni polnosti pokazalo bistvo življenja, iztrošenega v znamenju **»Totus tuus«**. Med zadnjim velikim tednom je nekemu kardinalu, ki ga je vabil, naj se ne napreza do skrajnosti, odgovoril: **»Jezus ni stopil s križa, zakaj bi moral z njega stopiti jaz?«**

27. marca, na velikonočno nedeljo, papež Wojtyła z okna na Trgu svetega Petra ni mogel izgovoriti niti besed blagoslova Urbi et orbi, le z roko je zarisal znamenje križa.

V soboto, 2. aprila, po prvih večernicah praznika Božjega usmiljenja, okoli osmih zvečer so maševali ob njegovi bolniški postelji. Janez Pavel II. ni več odprl oči.

1. maja leta 2011 je bil razglašen za blaženega, 27. aprila 2014 pa za svetnika. Njegov god praznujemo 22. oktobra.

Sv. Favstina Kowalska

Helena Kowalska je bila rojena leta 1905 v revni in pobožni kmečki družini v vasi Glogowiec kot tretji od desetih otrok. Domače družinsko življenje sta usmerjala kmečka delavnost in močna osebna pobožnost. Še pozneje se je v svojih duhovnih dnevnikih sv. Favstina spominjala, kako "iskreno, s srcem in pobožno" je molil njen oče. Deklica se je že od otroških let naprej se je odlikovala v pobožnosti, ljubezni do molitve kakor tudi v veliki tankočutnosti za človeške stiske.

Njeno obiskovanje osnovne šole je že leta 1917 prekinila vojna. Šolo je obiskovala tri leta, nato pa je stara komaj 16 let zapustila rodni dom, da bi se v Aleksandrovu in Lodzu sama preživljala in pomagala staršem.

Božji klic je v svoji duši zaznavala že od sedmega leta življenja dalje. Že leta 1920 je Helena prvič prosila starše, da bi smela vstopiti v samostan, vendar ji družina tega ni dovolila. V sebi je čutila vse močnejši notranji klic, naj zapusti svet in se posveti Bogu. Leta 1922 je ponovno vztrajno prosila starše, naj ji dovolijo redovni poklic, vendar so jo zopet odločno zavrnil. Zato je svoj notranji klic skušala celo preslišati. Ko je bila nekoč s sestro na plesu, je imela videnje Jezusa, ki ji je rekel: "Do kdaj te bom prenašal in doklej me boš varala?" Po tem videnju je šla v cerkev molit in po notranjem navdihu je julija 1923 odpotovala v Varšavo. Tam je delala kot gospodinjska pomočnica pri neki družini in hkrati v raznih samostanih prosila za sprejem. Naposled so jo bili avgusta 1924 po številnih zavrnitvah pripravljeni sprejeti v Kongregaciji sester Božje matere usmiljenja v Varšavi, vendar je morala delati še eno leto, da si je lahko kupila skromno sestrsko doto in vstopila v samostan.

Dne 1. avgusta 1925 so se končno uresničile Helenine želje, saj je bila sprejeta med redovnice v Kongregaciji sester Božje matere usmiljenja v Varšavi. Začelo se je trinajst let Heleninega redovnega življenja. Januarja 1926

je odpotovala v Krakov, da bi tam začela dveletni noviciat. Dne 30. aprila 1930 je uradno vstopila v noviciat kot sestra Marija Favstina in prejela redovno obleko.

V raznih samostanih v mestih Płock, Varšava, Vilna in Krakov je ob raznih osebnih duhovnih bojih in mističnih doživetjih do smrti opravljala preprosta, večkrat naporna opravila: delala je v kuhinji, v samostanski pekarni, skrbela za vrt ipd. Na zunaj ni nič razodevalo njenega izredno bogatega mističnega življenja. Vneto je opravljala svoje dolžnosti, zvesto izpolnjevala vsa redovna pravila; bila je zbrana in molčeča, ob tem popolnoma naravna, zadovoljna, polna dobrohotne, prijazne in nesebične ljubezni do bližnjih.

Globino njenega duhovnega življenja razkriva Dnevnik. Iz njenih zapiskov je razbrati veliko stopnjo zedinjenja njene duše z Bogom: o močni prisotnosti Boga v njeni duši, obenem o njenih naporih in dosežkih na poti h krščanski popolnosti. Gospod jo je obdaril z mnogimi milostmi: z darom kontemplacije, globokega poznanja skrivnosti Božjega usmiljenja, z videnji, skritimi stigmami, z darom prerokovanja, poznanja človeških duš, pa tudi z velikim darom mistične poroke. Tako je nadvse bogato obdarovana zapisala: »Ne milosti, ne razodetja ne zamaknjenja, kakor tudi drugi darovi, njej (duši) podeljeni, je ne morejo napraviti popolne, temveč samo notranje zedinjenje moje duše z Bogom. (...) Moja svetost in popolnost temeljita na tesnem zedinjenju moje volje z Božjo voljo.« (Dn 1107)

Vse njeno življenje se je osredotočalo na dosledno teženje po vedno tesnejšem zedinjenju z Bogom in na požrtvovalno sodelovanje z Jezusom v delu za reševanje duš. »Moj Jezus«, je izpovedala v Dnevniku, "ti veš, da sem od najzgodnejših let želela postati velika svetnica, to je, hotela sem te ljubiti s tako veliko ljubeznijo, s kakršno te do zdaj še nihče ni ljubil.« (Dn 1372)

Strog način življenja in izčrpavajoč post, ki si ga je sama nalagala še pred vstopom v redovno skupnost, sta tako slabila njen organizem, da jo je bilo treba v času postulata poslati v Skolimow pri Varšavi, da bi si okrepila zdravje. Po prvem letu noviciata je preživljala nenavadno boleče mistične izkušnje

(tako imenovane *temne noči*), pa tudi duhovno in moralno trpljenje, povezano z izvajanjem poslanstva, ki ga je prejela od Gospoda Jezusa Kristusa.

Sv. Favstina je svoje življenje darovala za grešnike in je trpljenje prenašala za rešitev njihovih duš. V zadnjih letih so se okrepile različne notranje bolečine, tako imenovane pasivne duhovne noči, pa tudi njene organske težave. Razvila se je jetika, ki je napadla pljuča in prebavni trakt. Zadnje obdobje od maja 1936 do oktobra 1938 je preživela v Krakovu in v bližnjem zdravilišču v Prądniku (Prondnik).

Zdravje se ji je tako poslabšalo, da se je dne 17. septembra 1938 iz bolnice vrnila v krakovski samostan telesno popolnoma izčrpana, toda duhovno v polnosti dozorela. Umrla je 5. oktobra 1938, mistično zedinjena z Bogom, ko je dopolnila komaj 33 let. Njeno truplo je položeno v grobnico na samostanskem pokopališču v Krakovu.

Poslanstvo sv. Favstine temelji na spominjanju resnice o usmiljeni ljubezni Boga do človeka in na sporočilu novih molitev za češčenje Božjega usmiljenja, prenovi verskega življenja v duhu upanja in usmiljenja. Gre za pet načinov pobožnosti k Božjemu usmiljenju, po katerih je Jezus obljubil velike milosti s pogojem, da zaupamo v Božjo dobroto in izkazujemo usmiljenje do bližnjih: **podoba usmiljenega Jezusa, praznik usmiljenja, rožni venec božjega usmiljenja, ura usmiljenja, širjenje češčenja usmiljenja in češčenje božjega usmiljenja za prenovi verskega življenja v Cerkvi v duhu zaupanja in usmiljenja.**

Sv. Favstina Kowalska goduje 5. oktobra.

1. dan: Žilina – Terchová

---

2. dan: Wadowice

Vadovice so majhno mesto z okoli 20.000 prebivalci.

18. maja leta 1920 se je tu rodil Karol Jozef Wojtyła, tretji otrok Karla Wojtyła Starejšega in Emilije Kaczorowska. Brat Edmund je doštudiral za zdravnika, sestra Olga pa je umrla kmalu po rojstvu.

Ko je bil Karol star devet let mu je umrla mama, pri dvanajstih letih pa je zaradi okužbe s škrlatinko umrl še brat. Skrb zanj je prevzel oče, ki je naredil vse, da bi Karol postal dober človek.

Poleg ljubeče vzgoje, ki je je bil deležen v družini, pa so na oblikovanje Karlovega značaja pomembno vplivale še tri inštitucije: cerkev, šola in gledališče.

V domači župnijski cerkvi, posvečeni Devici Mariji, je Karol prejel sveti krst, bil prvič pri sveti spovedi, prejel svoje prvo sveto obhajilo, tu je ministriral in kot nadškof obhajal petindvajseto obletnico mašniškega posvečenja.

Ko je bil kot papež na obisku v Wadowicah, se je Janez Pavel II. zahvalil za šole, ki jih je tu obiskoval. Po štirih letih osnovne šole je naredil še osem let gimnazije v Wadowicah. Prav šola mu je omogočila, da je poleg poljske literature spoznal še klasično in svetovno literaturo in se tu naučil edinstvenega deklamiranja poezije in drugih besedil.

Wieliczka – najveličastnejši rudnik na svetu

Rudnik soli Wieliczka je eden izmed najbolj dragocenih spomenikov kulturne in naravne dediščine na Poljskem. V njem so rudarji kameno sol kopali od začetka 13. stoletja pa vse do leta 2007. V 13. stoletju so omenjene vodnjake poglobili in naleteli na sol v obliki kamnine in posledično je sledilo načrtnejše izkopavanje soli. Iz zgodovinskih virov je tudi znano, da so za rudarje in zaposlene v rudniku posebej skrbeli že od samega začetka.

Rudnik soli Wieliczka s svojimi devetimi nadstropji doseže globino 327 metrov in vsebuje okrog 300 km rudniških rovov. Do njih se bomo spustili po 378 stopnicah v globino 67 metrov.

Ogledali si bomo romarsko pot, ki jo je kardinal Stanislaw Dziwisz blagoslovil v začetku leta 2010 in priča o pobožnosti rudarjev, ki so tu delali. Rudarji so tukaj ustvarili izjemne podzemne kapelice, kamor so se zatekali k molitvi, ki jim je dajala moč, da so se lahko soočali z izzivi težkega in nevarnega dela v podzemlju.

Rudnik soli Wieliczka je od leta 1978 pod UNESCO-vo zaščito.

3. dan: Center Janeza Pavla II.

Center je ustanovil sedanji krakovski nadškof in najbližji osebni svetovalec papeža Janeza Pavla II kardinal Stanisaw Dziwisz. Nahaja se v južnem predmestju Łagiewniki, blizu Svetišča Božjega usmiljenja. Uradno ime centra je »**Ne bojte se!**« po znamenitih besedah Janeza Pavla, ki jih je izrekel med otvoritvenim govorom.

Center želi ustvariti majhno "mesto v mestu", ki bo gostilo konference in sprejemalo romarje. Vključeval naj bi hotel in konferenčni center, center za rehabilitacijo, park za meditacijo, razgledni stolp, romarski dom in kavarno, dom za duhovnike, Inštitut Janeza Pavla II. in muzej Janeza Pavla II. Kompleks še ni dokončan, vendar kljub temu privablja številne romarje.

Trenutno je glavni cilj obiskovalcev **Svetišče Janeza Pavla II.**, ki so ga slovesno blagoslovili ob njegovi beatifikaciji l.2011. Svetišče je namenjeno ohranjanju spomina na življenje in nauk nekdanjega papeža, ki je bil pred tem krakovski nadškof in stoji na mestu, kjer je je Karol Wojtila v svojih mladih letih delal v kamnolomu.

Osrednja znamenitost svetišča je kapela z relikvijami Janeza Pavla II. (v »spodnji cerkvi«), kjer je v kristalni posodi shranjena steklenička njegove krvi, ter veličastni mozaiki p. Marka Ivana Rupnika (v »zgornji cerkvi«)na temo Božjega usmiljenja. Oblika svetišča je osemkotna in ima osem kapel.

Svetišče Božjega usmiljenja v Łagiewnikih

Samostan Kongregacije sester Božje Matere usmiljenja, v katerem je sv. Favstina živela več kot pet let in kjer hranijo njene relikvije, je danes skupaj ostalimi novimi zgradbami poznan kot **Svetišče Božjega usmiljenja**. Vsako leto ga obišče približno dva milijona ljudi iz celega sveta. Sveti Janez Pavel II. je svetišče obiskal dvakrat, in sicer leta

leta 1997 in 2002. Prav tako je ta kraj obiskal tudi papež Benedikt XVI. I. 2006.

Samostanski kompleks sester Božjega usmiljenja

Samostanski kompleks je iz 19. stoletja. Tu so se nastanile sestre Kongregacije Božje Matere usmiljenja skupaj z dekleti, ki so potrebovale moralno prenavo. To so bile predvsem prostitutke, ki so si želele spremeniti način življenja. Zato so sestre iz Kongregacije Božje Matere usmiljenja imenovali tudi »magdalenke«, po skesani grešnici, sv. Mariji Magdaleni. Sestrsko vzgoja deklet je temeljila na spoštovanju človeškega dostojanstva in ohranjanju krščanskih krepostih. V obdobju med obema vojnama je v zavodu stanovalo povprečno 160 gojenk, ki so se učile knjigoveznitva, šivanja in pletenja, delale pa so tudi na samostanskem vrtu in kmetiji.

Kapela s čudodelno podobo Usmiljenega Jezusa in grobom sv. Favstine

V srcu svetišča stoji kapela, v kateri je čudodelna podoba Usmiljenega Jezusa in grobnica sv. Favstine. Ta kapela, ki je bila prvotno posvečena sv. Jožefu leta 1891, je bila zgrajena znotraj samostanskega kompleksa sester Božje Matere usmiljenja in je nekoč služila samo njim in njihovim gojenkam.

Med drugo svetovno vojno, pa so sestre samostan odprle za begunce in ljudi, ki so želeli obiskati grob sestre Favstine, saj se je sloves o njeni svetosti skupaj s čaščenjem Božjega usmiljenja močno širil. Vanjo prihajal molit tudi mladi Karol Wojtyła, ko je delal v bližnji kemični tovarni Solvay.

Bazilika Božjega usmiljenja

Beatifikacija in kanonizacija sv. Favstine, kakor tudi tri papeška romanja so močno prispevala k hitri razširitvi svetišča. Karol Wojtyła je pri tem odigral pomembno vlogo kot duhovnik, kot krakovski škof in kot papež. Prav tako tudi kardinal Franciszek Macharski, krakovski nadškof, ki je ustanovil sklad za izgradnjo bazilike Božjega usmiljenja in ostalih zgradb za romarje. Papež Janez Pavel II. je 17. avgusta 2002 novo baziliko posvetil in ves svet izročil Božjemu usmiljenju.

Koncentracijsko taborišče Auschwitz

Koncentracijsko taborišče Auschwitz (poljsko *Oświęcim*) so Nemci ustanovili 20. maja 1940 kot glavni element v pripravah na holokavst. Raztezalo se nje na območju 40 kvadratnih kilometrov. Prvotno je bilo taborišče namenjeno za internirane poljske intelektualce in člane uporniških gibanj, kasneje tudi za Jude, sovjetske vojne ujetnike, politične zapornike (med katerimi je bilo tudi 2346 Slovencev), prostitutke, Rome, Jehove priče, homoseksualce in druge za nemški rajh nezaželene skupine ljudi. Zaprti so bili tudi poljski in nemški kriminalci, ki so ponavadi postali kruti nadzorniki sojetnikov (kapo-ji).

Zadnje številke Državnega muzeja Auschwitz - Birkenau govorijo, da je bilo v njem ubitih preko 1,3 milijona ljudi iz vse Evrope, med katerimi je večina Judov (okrog 1,1 milijona), okrog 150.000 Poljakov, 23.000 Romov, 15.000 sovjetskih vojakov ter 25.000 ostalih narodnosti iz vse Evrope.

Tu sta umrla tudi dva znana svetnika: sv. Maksimilijan Kolbe, poljski minorit, ki je dal svoje življenje v zameno za nekega očeta in Edith Stein (sv. Terezija Benedikta od križa), nemška judinja in filozofinja, ki se je spreobrnila v krščanstvo in postala redovnica v redu bosonogih karmeličank.

Taborišče je bilo razdeljeno na tri glavna taborišča:

1. Auschwitz I. – koncentracijsko taborišče
2. Auschwitz II. – uničevalno taborišče (Auschwitz - Birkenau)
3. Auschwitz III. – delovno taborišče (Auschwitz - Monowitz)

4. dan: Krakov

Krakov je eno najstarejših mest na Poljskem. L. 1000 je bila v Krakovu ustanovljena škofija in katedrala. Leta 1038 je Krakov postal glavno mesto Poljskega kraljestva vse do l. 1609, ko se je kraljevi dvor zaradi boljše geografske lege preselil v Varšavo. V Krakovu ima sedež Jagelonska univerza, ena najstarejših univerz na svetu in tradicionalno najbolj ugledna inštitucija visokošolskega izobraževanja na Poljskem.

Wawel

Wawelski hrib obdaja voda in močvirje, zato je bil hrib varno zatočišče za ljudi, ki so se tu naselili že v času paleolitika. Zgodnje srednjeveške legende pripovedujejo o grozljivem zmaju, ki je živel v jami na tem hribu.

Proti koncu prvega tisočletja je Wawel začel pridobivati politično moč in postajal eden glavnih poljskih središč krščanstva. Že leta 1000 tu je postavljena prva kamnita katedrala Krakovske škofije.

Bazilika je od 14. st. posvečena sv. Stanislavu (Krakovskemu škofu in mučencu) in Venčeslavu, zavetnikoma Poljske.

Tu je bil Karol Wojtyła leta 1946 posvečen v duhovnika. V kripti sv. Leonarda v pritličju katedrale je imel novo mašo, leta 1958 pa je bil tu posvečen v pomožnega škofa in se v to cerkev večkrat vračal.

Na ulici Kanonika, ki se nahaja tik pod Wawelskim girčem, so včasih bivali kanoniki. V hiši 19 in 21 je med drugim bival tudi Karol Wojtyła.

V Frančiškanski cerkvi je Karol Wojtyła kot študent teologije pogosto obiskoval svete maše. Imel je priljubljeno mesto pod korom, kjer je vedno sedel. Zdaj je to mesto označeno z majhno spominsko ploščico. Tudi med papeževanjem se je večkrat vrnil v ta samostan. Bil mu je eden najljubših krajev za molitev in meditacijo. Med svojim prvim papeškim potovanjem na Poljsko leta 1979, se je tukaj srečal z bolniki.

Cerkev je znana je po čudovitih freskah in vitražih Poljskega umetnika Stanislaw Wyspiansky-ga. Posvečena je sv. Frančišku Asiškemu.

Nasproti Frančiškanske cerkve stoji **škofovska palača**. Med 2. svetovno vojno je Karel Wojtyła tu živel kot semeniščnik in kasneje kot škof in kardinal. Večkrat je blagoslavljal in govoril z ljudmi iz okna nad glavnim vhodom. Tu je bil nastanjen tudi kot papež med svojimi obiski Krakova.

Staro mestno jedro Krakova je eno izmed najbolj znanih starih okrožjih na Poljskem. Vpisano je na seznam svetovne dediščine UNESCO. V središču mesta se nahaja največji srednjeveški mestni trg v Evropi. Tu lahko vidimo nekaj zgodovinskih znamenitosti kot je Marijina bazilika, cerkev sv. Adalberta, cerkev sv. Barbare in druge znamenitosti: mestno tržnico, stolp mestne hiše, malo naprej pa srednjeveški obrambni stolp Barbakan ...

Cerkev Marije vnebovzete

Je najbolj znana gotska cerkev na Poljskem. Prva cerkev je bila tu zgrajena že leta 1220. Cerkev ima dva zvonika. Vsako uro iz zvonika zaslišimo melodijo (Hejnał Mariacki), ki ima zanimivo zgodovino. l. 1241 so Tatari napadli Krakov. Opozorilna melodija naj bi prebudila speče prebivalce in vabila k orožju. Vendar pa je trobentača v grlo zadela puščica in pesem je utihnila. Od takrat pa vse do danes vsako polno uro trobentač zaigra to melodijo in jo prekine na istem mestu. Ob koncu 15. stoletja je bila cerkev obogatena s kiparsko mojstrovino, **lesenim izrezljanim večdelnim oltarjem** v pozno gotskem stilu umetnika Wita Stwosza.

V **Cerkvi svetega Florjana** je od 17. avgusta 1929 do konca avgusta 1951 **kot vikar deloval Karol Wojtila**. Prvotna cerkev je bila tu zgrajena med leti 1185 in 1216. Sedanja cerkev pa izvira iz sedemnajstega stoletja. Kot papež Janez Pavel II. je leta 1999 cerkvi dodelil naslov manjše bazilike in jo med svojim romanjem po Poljski leta 2002 obiskal.

5. dan: Olomouc

Cerkev Marijinega obiskanja - Svatý Kopeček

Sveti hrib - Svatý Kopeček je eden od najbolj znanih romarskih krajev na Češkem. Tukaj stoji baročna Marijina bazilika iz 17. stol., s samostanskim kompleksom, ki se mogočno dviga nad Olomucom. V letu 1995 je svetišče obiskal tudi papež Janez Pavel II., ki se je tu srečal z mladimi.

Mesto Olomouc

Olomouc je mesto na severu Češke ob reki Moravi. S približno 100.000 prebivalci je peto največje češko mesto in sodi med najlepša v državi. Mesto, v katerem ima sedež tudi škofija, je v preteklosti bilo glavni center nekdanje Velike Moravske države. Danes je univerzitetno, kulturno in gospodarsko središče. Sem so včasih množično odhajali tudi slovenski študenti (npr. Fran Levstik), saj je univerza v Olomucu ena izmed boljših.

Gornji trg je najpomembnejši ter osrednji del mesta. Obkrožajo ga zgradbe s prelepimi pročelji, na njem pa stoji tudi veliko turističnih znamenitosti – versko znamenje Svete trojice, ki je pod Unescovo zaščito, mestna hiša z astronomsko uro, dve od šestih baročnih fontan, posvečenih rimskim bogovom in Juliju Cezarju, ki spominjajo na rimski izvor mesta.

Cerkev sv. Mavricija

Cerkev sv. Mauricija je uvrščena med najbolj dragocene stavbe poznega gotskega sloga na Moravskem. Zgrajena je bila v 15. st. in od zunaj izgleda kot srednjeveška utrdba. Cerkev ima izjemno notranjščino, ki jo med drugim krasijo gotska prižnica in baročne orgle.

Stolnica sv. Vencslava (sv. Vaclava)

Katedralo svetega Vaclava so zgradili v 12. stoletju, v 19. stoletju pa so jo prenovili v neogotskem slogu. Eden od zvonikov je visok čez 100 metrov in je

med najvišjimi na Češkem. V notranjosti katedrale so shranjene relikvije poljsko-češkega svetnika Jana Sarkanderja. Tukaj je med svojim obiskom l. 1995 maševal pokojni papež Janez Pavel II., katedralo pa je obiskala tudi Mati Tereza.